

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010949
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123010949.1

Rozhodnutie

6 7PP/54/2023

Okresný súd Banská Bystrica v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Barbory Hollej Sopkovej a prísediacich Mgr. Edity Halajovej a Mgr. Ivety Revalovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. 11. 2023 o žiadosti A. B., nar. XX. XX. XXXX v Bojniciach, o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

6 7PP/54/2023

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v C., trvale bydliskom D. XXX, D. – C., okres Prievidza, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol postupne uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/75/2020 zo dňa 03. 12. 2020 v trvaní 4 (štyroch) rokov a 7 (siedmich) mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4T/121/2018 zo dňa 11. 06. 2020 v trvaní 30 (tridsiatich) mesiacov a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/67/2016 zo dňa 03. 05. 2016 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/67/2016 zo dňa 14. 01. 2020 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 15 (pätnástich) mesiacov, vždy so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

odôvodnenie:

5 7PP/54/2023

Dňa 29. 09. 2023 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie, ktorú A. B. odôvodnil judikatúrou Ústavného súdu Českej republiky a Krajského súdu v Trenčíne a doplnil, že aj napriek trestnej minulosti by chcel zdôrazniť, že pred nástupom do výkonu trestu začal viesť riadny, plnohodnotný, rodinný a spoločenský život. Založil si rodinu a s družkou vychovávali maloletého syna. Bol nepretržite zamestnaný, nebol poberateľom štátnych dávok, podnikal a dával prácu aj iným ľuďom, avšak zlyhal. Hrozilo, že ho dobehne minulosť pre ekonomickú trestnú činnosť – väzenie. Na spáchanú trestnú činnosť má kritický pohľad a aj vzhľadom na ostatné zlyhania je presvedčený, že na slobode povedie riadny život. Trestnú činnosť spáchal výlučne so zisťných dôvodov a chamtivosti, túžbe po ľahko získaných finančných prostriedkoch, no v skutočnosti ho to aj tak dobehlo, čo ho len utvrdilo v tom, že „ľahko žiť“ a chodiť po basách už nechce. Má rodinu, syna, ktorý potrebuje otca. Po celý čas ho rodina podporuje, starajú sa o neho, pomáhajú. Uvedené je zárukou toho, že riziko recidívy nehrozí, je znechutený následkami jeho konania a zlyhania a ako rozhodujúce vníma svoje presvedčenie ďalej viesť riadny a normálny život. Vo výkone trestu odňatia slobody sa nachádza dlhú dobu, no na rozdiel od minulosti to vníma ako dobu odlučujúcu od rodiny a vekom si viac váži osobnú slobodu. Prakticky denne je kontrolovaný a konfrontovaný s následkami pochybenia, ktoré ho sem priviedlo. Snaží sa vyhýbať väzenskej subkultúre, venuje všetok svoj čas zmysluplnej činnosti. Má kontakt so synom a rodinou. Domnieva sa, že doterajší výkon trestu splnil svoj účel a jeho ďalší výkon už nie je nevyhnutný. Chyby, ktoré urobil, už oľutoval toľkokrát, že vykonanie zvyšku trestu nemá ako prispieť k jeho resocializácii a už by to bolo výlučne o represii. Možnosť podmiennečného prepustenia je pre neho nielen šancou,

ale aj motiváciou zotrvať v pozitívnom smerovaní a následná hrozba výkonu trestu by opäť zasiahla v negatívnom slova zmysle do zdravého psychického a citového vývinu jeho syna, čo je dostatočnou zárukou pred zlyhaním.

K žiadosti odsúdeného sa pripojila organizácia OZ SLOVENSKO v EU. Občianske združenie malo záujem poskytnúť spoločenskú záruku za zaradenie odsúdeného sa do spoločnosti a s adaptáciou do rodinného a spoločenského života. S odsúdeným začalo spolupracovať pred väznením a je s ním stále v kontakte, taktiež s jeho družkou a synom, ktorý žijú vo Viedni a čakajú na jeho príchod. Inštitút podmieneného odsúdenia má byť o poskytnutej nádeji a pochopení toho, aká šanca sa odsúdenému ponúka. V opačnom prípade sa môže stať, že trest nesplní svoj účel a bude to len o represii, čo by mohlo znamenať len ďalšie prehlbovanie averzie osobnosti v systéme a autority. Podmienené prepustenie je pre odsúdeného novým začiatkom. Odsúdený sa má kam vrátiť, rodina je s ním v aktívnom kontakte. V prípade prepustenia by sa mohol odsúdený okamžite zamestnať.

Taktiež bolo súdu doručené poskytnutie spoločenskej záruky E. A., ktorý spolupracuje s občianskym združením OZ SLOVENSKO v EU a odsúdenému je ochotný poskytnúť pracovné miesto v jeho spoločnosti BELL CAR s. r. o.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmienené prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený nastúpil výkon väzby zo slobody predvedením dňa 22. 03. 2019 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, kde neboli zaznamenané žiadne nedostatky. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová sa nachádza od 04. 02. 2020, kde bol v rámci vnútornej diferenciacie umiestnený do ubytovne s „B“ diferenciačnou skupinou. Možno konštatovať, že jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni, v komunikácii s personálom zachovával zásady slušného správania a vystupovania. Do rozporu s dodržiavaním právnych noriem a predpisov platiacich vo výkone trestu odňatia slobody odsúdený prišiel tým, že vo svojej skrinke na osobné veci prechovával vec osobnej potreby, ktorú si nezaobstaral podľa zákona a nemal ju povolenú do užívania. Uvedené disciplinárne previnenie bolo personálom vyriešené upustením od uloženia disciplinárneho trestu. O prednáškovú činnosť, ktorá bola zameraná na vzdelávanie a resocializáciu oblasti závislosti, medziľudských vzťahov a rozvoj osobnostných kompetencií prejavoval v priebehu výkonu aktívny záujem. Celkovo si dokázal vytvoriť podmienky pre udelenie troch disciplinárnych odmiern. Disciplinárne potrestaný nebol. Dňa 01. 02. 2022 bol na základe návrhu pedagóga preradený z „B“ diferenciačnej skupiny do diferenciačnej skupiny „VO“, do výstupného oddielu v rámci národného projektu Šanca na návrat, ktorého cieľom je u osôb vo výkone trestu odňatia slobody znížiť riziká sociálneho vylúčenia. V rámci resocializačných a výchovnovzdelávacích programov sú odsúdenému poskytované informácie zhrnuté do jednotlivých modulov o sociálnej komunikácii, sebaopoznaní, zamestnanosti, právnych aspektoch, finančnej gramotnosti, závislostiach a rodinných vzťahoch. Do uvedených aktivít sa aktívne zapájal. Po absolvovaní výstupného oddielu bol dňa 06. 09. 2022 umiestnený späť do ubytovne s „B“ diferenciačnou skupinou, kde je zaobchádzanie zamerané najmä na rozvíjanie osobnostných rezerv odsúdeného. Pokyny a rozkazy nadriadených plní počas výkonu trestu odňatia slobody v plnom rozsahu, v societe väzenského prostredia je nekonfliktný. V dodržiavaní právnych noriem a predpisov platiacich vo výkone trestu odňatia slobody bolo zaznamenané negatívne vo forme udania nepravdivých údajov. Zo strany príslušníkov ústavu je dlhodobo hodnotený pozitívne, správanie a vystupovanie je celkovo na požadovanej úrovni. Prednáškovej činnosti sa zúčastňuje podľa záujmu, takmer pravidelne. Celkové správanie a vystupovanie odsúdeného je disciplinované, akceptuje zodpovednosť za svoje kriminálne správanie. Doteraz bol disciplinárne odmenený štyrikrát, potrestaný nebol ani raz. Vo voľnom čase sleduje televíziu, počúva rozhlas, číta dostupné knihy a časopisy, venuje sa športovým činnostiam (posilňovanie, stolný tenis), hráva spoločenské hry. Pravidelne sa zúčastňuje vedomostných kvízov, krúžkovú činnosť doteraz nevyužil. Odsúdený nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku jemu vhodných pracovných pozícií. Zapája sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti zamerané na udržiavanie čistoty a poriadku spoločných priestorov v ubytovni. Svoje povinnosti so plní k spokojnosti personálu. Sociálny kontakt udržiava formou korešpondencie a telefonovania. Nepravidelne formou návštev. Vzťahy možno hodnotiť ako dobré. Príbuzní ho podporujú. Odsúdený má upevnené sociálne väzby na rodinu. V rámci iných metód a postupov sa odsúdený zúčastnil diskusnej skupiny s odsúdenými závislými od omamných a psychotropných látok v období od 10. 05. 2023 do 02. 08. 2023. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je

vyhodnotené ako stredné. Odsúdený preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, preto sa odporúča podmiennečne prepustiť.

Súd vo veci podmiennečného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu. Uvedomil si, že chce viesť riadny život, o čom je aj presvedčený. V minulosti podnikal, mal autoservis, chcel by v tom zamestnaní pokračovať. V minulosti pri podnikaní zlyhal. Vie, že jeho žiadosť podporilo aj občianskej združenie, spoznal ho cez pána A.. S pánom A. v minulosti podnikal. Uvedomuje si, že je to jeho posledná šanca zaradiť sa do normálneho života. Nechce, aby to vyznelo účelovo, no má aj matku s onkologickým ochorením, o ktorú sa chce postarať.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnej zmene. Na záveroch hodnotenia trvá.

Prokurátor žiadal návrh zamietnuť s poukazom na opakované páchanie majetkovej trestnej činnosti.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený A. B. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody postupne uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/75/2020 zo dňa 03. 12. 2020 v trvaní 4 (štyroch) rokov a 7 (siedmich) mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4T/121/2018 zo dňa 11. 06. 2020 v trvaní 30 (tridsiatich) mesiacov a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/67/2016 zo dňa 03. 05. 2016 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/67/2016 zo dňa 14. 01. 2020 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 15 (pätnástich) mesiacov, vždy so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Priestupkovo bol odsúdený postihnutý dvakrát, kedy prekročil rýchlosť a nemal pri sebe platné doklady.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz pätnásťkrát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť, no aj za nedovolené ozbrojovanie či drogovú trestnú činnosť. Prvýkrát bol odsúdený v roku 1994 a následne v páchaní trestnej činnosti pokračoval a to tak, že vyčkal na skončenie

skúšobnej doby či vykonal alternatívny trest. Raz bol v minulosti podmienene prepustený, kedy sa v skúšobnej dobe síce osvedčil, avšak v trestnej činnosti po uplynutí skúšobnej doby opäť pokračoval a páchal ju aj na území iného štátu. V jednom prípade mu bol uložený podmienkový trest odňatia slobody, no v skúšobnej dobe nevedol riadny život a bol mu nariadený výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Odsúdený sa dopúšťal majetkovej trestnej činnosti, hoci bol zamestnaný. Odsúdený má 51 rokov, trestnú činnosť začal páchať najneskôr ako dvadsaťdvaročný, teda viac ako polovicu svojho života netrúvil spôsobom vedenia riadneho života. Pred výkonom trestu pracoval v prostredí, kam sa plánuje znova vrátiť. Tvrdil, že si chyby uvedomil, že k ostatnej trestnej činnosti ho priviedla chamtivosť a ziskové dôvody, ale nevedol žiadnu okolnosť a neposkytol žiadnu záruku tomu predpokladu, že po návrate do toho istého prostredia ho nezlákajú podobné okolnosti, pre ktoré sa trestnej činnosti dopustil.

Súd sa nestotožnil ani s tvrdeniami odsúdeného v jeho žiadosti, podľa ktorých v jeho prípade ďalší výkon trestu už nemôže naplniť svoj účel a je len represiou, neobsahujúcou stránku nápravy. Predovšetkým odsúdený opomína, že v podmienkach ústavu nie je prvýkrát, na väzenské prostredie si zvykol a prispôbil sa mu v tom smere, že sa správa tak, ako sa od neho očakáva, čo je aj pozitívne hodnotené ústavom. Bol z týchto dôvodov aj disciplinárne odmenený. Pracovne však nie je zaradený, za celú dobu výkonu trestu bol odmenený len štyrikrát. Voľný čas trávi spôsobom jemu vyhovujúcim, avšak aktívnym. Z hodnotenia ústavu vyplynulo, že zodpovednosť akceptuje, teda je otáznou, aký kritický postoj k svojej trestnej činnosti zaujal. Že akceptuje zodpovednosť za svoje konanie je zrejmé aj z jeho správania sa v ústave. To, aký postoj má k spáchanej trestnej činnosti však jasné nie je. Súd vie aj to, že ho spáchal zo ziskových dôvodov, ale nevyplývalo, či jeho spätné posúdenie trestnej činnosti je kritické a odstrašujúce pred páchaním ďalšej trestnej činnosti. Odsúdený aj v žiadosti, aj na verejnom zasadnutí poukazoval na kladné hodnoty, ktoré sú pre neho družka, syn a blízka rodina, tiež práca, no všetky tieto hodnoty mal aj v čase páchania trestnej činnosti a nezabránili mu v tom, aby ju nespáchal. Kritický postoj k vlastnej trestnej činnosti nie je daný okolnosťami, akými je rodina, starostlivosť o ňu, jej finančné, morálne zabezpečenie. Kritický postoj môže zaujať len odsúdený a to na základe vlastnej vnútornej premeny, na základe zmeny hodnôt, postoja k životu, postoja ku konaniu. Takýto kritický postoj odsúdený neprezentoval.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnúť. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieneného prepustenia na slobodu.

Odsúdený tvrdí, že jeho motiváciou zmeniť sa, je jeho syn, pre ktorého chce byť vzorom, no už v jeho útlom veku ho k ďalšiemu spáchaniu trestnej činnosti priviedli ziskové dôvody, hoci pracoval.

Hoci sa odsúdený zapája to edukačných aktivít, k zmene postoja k trestnej činnosti ho doteraz nenaviedli. Nie je zrejmé, aký skutočný vplyv mal na neho doteraz vykonaný trest, no je isté, že polepšenie a nápravu odsúdený ešte nedosiahol. Je povzbudený sociálnymi kontaktmi s rodinou, ale tieto samé o sebe nie je dostatočnou zárukou, že odsúdený povedie riadny život.

Aj keď mal viacero možností, ani v jednom z predchádzajúcich odsúdení sa nepoučil a úmyselnú trestnú činnosť páchal ďalej. V žiadosti a aj na verejnom zasadnutí sa odsúdený ani len nesnažil súd presvedčiť, že sa už skutočne napravil. Je nutné uviesť, že nijakým spôsobom nepopísal a nekonkretizoval zmeny v jeho životných prioritách. Nesvedčí o tom ani odpis z registra trestov, ani hodnotenie ústavu. Poukázal len na početnú judikatúru aj najvyššej súdnej autority, avšak bez súvislosti so svojou osobou a svojou premenou. Počas výkonu trestu odňatia slobody mu boli udelené len štyri disciplinárne odmeny. Uloženiu disciplinárneho trestu sa síce vyhol, ale boli zaznamenané dve negatíva. Dá sa povedať, že sa adaptoval na podmienky ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čo ale môže súvisieť aj s predchádzajúcimi skúsenosťami s výkonom trestu odňatia slobody.

Hoci teda aj z hodnotenia ústavu vyplynuli čiastočne pozitívne závery a kladné hodnotenie osoby odsúdeného, tieto nepostačujú na to, aby bolo možné od odsúdeného očakávať, že povedie riadny spôsob života.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie. Motivácia odsúdeného, aby bol podmienčne prepustený, ostala neodôvodnená. To, že participuje na programe zaobchádzania, že sa správa slušne voči personálu a spoluodsúdeným, ešte neznamená, že v podmienkach slobody bude jeho konanie totožné. Súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplynúť záruky, že povedie riadny život. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napĺňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol po vykonanom dokazovaní presvedčený. Nijako nekonkretizoval dôvody podmienčného prepustenia a zmeny jeho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky. Bol odsúdený opakovane, predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli ponaučením. O čom svedčí aj tá skutočnosť, že bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Osobnosť odsúdeného, spôsob vedenia jeho života, jeho kriminálna minulosť (15 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti (čo do počtu opakovania skutkov, čo do intenzity a závažnosti) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmienčnom prepustení je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného A. B. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmienčnom prepustení zamietol.

Po vyhlásení rozhodnutia sa prokurátor vzdal práva podať sťažnosť a odsúdený si ponechal lehotu na podanie opravného prostriedku. V lehote troch pracovných dní však súdu nebola zo strany odsúdeného doručená žiadna sťažnosť, preto rozhodnutie súdu uplynutím lehoty nadobudlo právoplatnosť.

Poučenie:

5 7PP/54/2023

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.